

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

REJSKI PROGRAM ZA KONJE PASME HAFLINGER

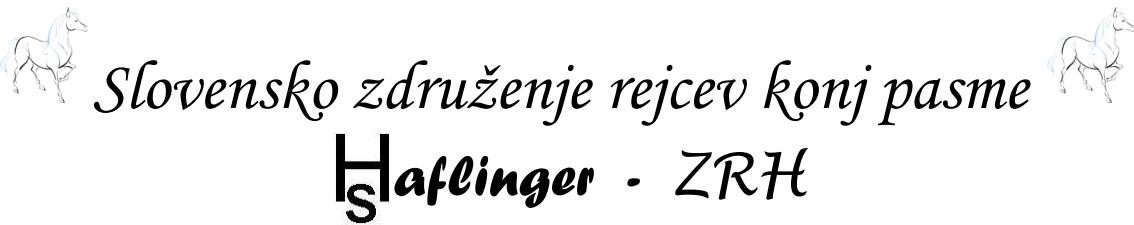

Foto: S.Bergant

Rejski program je z dovoljenjem povzet po rejskem programu združenja »Haflinger Pferdezuchtverband Tirol«, ki je priznana rejska organizacija za vodenje izvorne rodovniške knjige. Prilagoditev na slovensko rejsko okolje sta izvedla mag. Stanislav Bergant in Karolina Jamnik Cerk, dr. vet. med.

Določeni deli so povzeti po predhodnih rejskih programih (2017 - avtor Nataša Gorišek, univ.dipl.ing.zoot. ter 2005 - avtorja mag.Janez Rus in mag.Stanislav Bergant).

Marec 2023

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

KAZALO:

1 Uvod.....	3
2 Ime pasme.....	6
3 Značilnosti in glavne lastnosti.....	6
4 Geografsko področje izvajanja RP.....	8
5 Sistem identifikacije.....	8
6 Elektronsko vodena rodovniška knjiga.....	9
7 Selekcijski in vzrejni cilji.....	10
8 Ocenjevanje	11
9 Ocena plemenske vrednosti.....	14
10 Pravila in razredi rodovniške knjige.....	14
11 Velikost populacije.....	17
12 Ocenjevanje rejskega napredka.....	18
13 Naloge RP prenesene na podizvajalce.....	18
14 Dodatek A: Smernice za izvajanje preizkusa delovne sposobnosti (PDS)....	19
15 Dodatek B: Potrdilo o pripustu in osemenitvi, Potrdilo o žrebitvi.....	26

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

1. UVOD

1.1 IZVOR PASME

HAFLINGER je pasma konj, ki je nastala v času Avstro-ogrsko monarhije, na območju tedanje Tirolske. To izvorno področje je danes del Južne Tirolske v Italiji. Pasma je nastala na osnovi avtohtone populacije konj v tipu manjšega tovornega konja. **Arabski žrebec 249 Folie (1874)** je začetnik pasme. Ustanovitelji žrebčevskih linij so žrebci: linija A – Anselmo (1926), B – Bolzano (1915), M – Massimo (1927), N – Nibbio (1920), S – Stelvio (1923), St – Student (1927) in W – Willi (1921). V rejih haflingerja so se izoblikovali tudi rodovi kobil, ki se označujejo s črkami abecede.

1.2 HAFLINGER V SLOVENIJI

Haflinger je pasma konj, ki so ji vse politične predhodnice današnje države **namenjale posebno skrb**. V Sloveniji segajo začetki organizirane reje konj te pasme v petdeseta leta dvajsetega stoletja, že pred tem, od leta 1930, pa je banovinska žrebčarna v Ponovičah uvozila posamezne haflinške žrebce za potrebe izboljševanja reje konj v hribovitih območjih (vir: dr. Veble, Konjereja v Dravski Banovini, 1934). V obdobju 1955 do 1958 je bilo iz Avstrije, predvsem iz Tirolske, uvoženih približno sto kobil in nekaj žrebcev, z namenom, da bi našim rejcem omogočili vzrejo pasme, ki je bila za potrebe rejcev in rejske razmere **v hribovitih območjih Slovenije izjemno primerna, saj se je izoblikovala v skorajda identičnih klimatskih in reliefnih pogojih**. V letu 1979 se je na pobudo jugoslovanske armade ob podpori TO (teritorialne obrambe) ponovno pričelo z uvozom in organizirano rejo haflingerja v Sloveniji.

Takratni namen zvezne jugoslovanske armade je bila zamenjava bosanskega planinskega konja s haflingerjem, saj je bil haflinger zaradi svojega mirnega karakterja in zanesljivega koraka v gorskem svetu prepoznan kot bolj primeren tovorni, jezdni in vprežni konj v gorskih vojaških enotah. Uvoženih je bilo skupno 215 kobil in 29 žrebcev (vir: prof. dr. Jože Jurkovič, Konjereja 1984). Žrebci so bili v državnih lasti, kmetje - rejci, ki so po subvencioniranem programu na predlog Kmetijsko svetovalne službe prejeli plemenske kobile, pa so se s pogodbo obvezali vojski ponuditi v odkup najmanj 5 moških žrebet. Po izpolnitvi te obveznosti so kobile prešle v last rejca. Začel se je tudi program odkupa žrebic z namenom snovanja vzrejnih centrov haflingerja drugod po Jugoslaviji. Program je močno pospešil zanimanje rejcev in populacija je hitro rastla, z razpadom Jugoslavije pa je program širjenja haflingerja po Jugoslaviji zamrl. Reja haflingerja v Sloveniji pa se je uspešno razvijala naprej, saj je bila ta pasma pri rejcih zelo priljubljena.

V obdobju uvajanja haflinške pasme v Sloveniji je imel pomembno vlogo Konjerejski center Krumperek, ki je bil kot enota Oddelka za živinorejo Biotehniške fakultete ustanovljen leta 1978. V letu 1979 je s čredo osmih kobil in plemenskim žrebcem pridobil status zvezne jugoslovanske kobilarne za rejo konj haflinške pasme ter status postaje za preizkušanje delovne sposobnosti haflinške žrebcev. Kot rejski center za haflingerja je deloval do konca osemdesetih let, kot postaja za preizkušanje delovne sposobnosti haflinške žrebcev pa vse do leta 2003. Haflinger je torej na teritoriju Slovenije prisoten že več kot 100 let.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

Iz prvotnih rejskih okolišev v hribovitih predelih Posočja, Gorenjske in Koroške, se je haflinger razširil po celotni Sloveniji in se, kot drugod po svetu, uveljavil kot vsestransko uporaben mali konj, za potrebe jahalnih šol, turističnih kmetij in rekreativnega jahanja in vožnje. V slovenski populaciji konj te pasme so zastopane vse linije žrebcev in 22 rodov kobil.

1.3 STATUS HAFLINGERJA V SLOVENIJI

Pristojno ministrstvo je v letu 2006 z odločbo št. 33205-42/2006/9, priznalo haflingerja kot slovensko lokalno pasmo s **statusom slovenske tradicionalne pasme**. Odločba sloni na bogatem arhivskem gradivu, enotni podpori stroke in zaključnemu mnenju Sveta za živinorejo, ki v povzetku poročila ugotavlja da:

- se haflinger na teritoriju Slovenije redi že več kot 50 let
- da ima ta pasma konj zaradi zgodovinskih in siceršnjih razlogov posebno pomembno vlogo v splošnem razvoju slovenske konjereje
- da je primerno in potrebno, da se pasmo podpira z ukrepi kmetijske politike

1.4 IZVORNA RODOVNIŠKA KNJIGA

Pri pasmah konj je v EU pomemben pojem **Izvorna rodovniška knjiga (IRK)**. V okviru EU zakonodaje države članice (DČ) v postopku priznavanja Rejskih društev (RD), ob izpolnjevanju predpisanih pogojev, podelijo RD pravico in dolžnost vodenja IRK.

Prva rejska združenja haflingerja so se na izvornem rejskem področju takratne skupne Tirolske, še v okviru Avstro-ogrske monarhije, ustanovila že pred prvo svetovno vojno. Po njej je bilo nekoč skupno rejsko območje razdeljeno, Avstrija in Italija pa sta vodili različni politiki do reje haflingerja. Pomemben organizacijski preskok se je v Avstriji zgodil z združitvijo rejskih združenj v zvezo »Haflinger Predezuchtverband Tirol« (HPT) in ustanovitvijo zvezne žrebčarne v Ebbsu, blizu mesta Kufstein na Tiolskem. Drug pomemben mejnik je bila, na pobudo Avstrije, ustanovitev svetovne haflinške federacije (»World Haflinger Federation« – WHF) in načrten izvoz konj po drugi svetovni vojni v evropske države in na druge kontinente. Mednarodno povezovanje je omogočilo hitro rast populacije, ki je danes ena najštevilčnejših svetovnih pasem konj, ocenjena na več kot 250.000 živali. WHF je s svojim modelom organiziranosti sooblikoval tudi evropsko zakonodajo v reji konj.

Pristojni Avstrijski organ je z odločbo z dne 17. marca 2014 HPT priznal kot rejsko organizacijo za rejo konj pasme Haflinger v avstrijskih zveznih deželah Tirolska, Vorarlberg in Salzburg. Področje delovanja je bilo z odločbo z dne 8. januarja 2015 razširjeno na vse avstrijske dežele in vse države članice EU z izjemo Madžarske in Italije. V skladu s temi dokumenti in EU Uredbo 92/353/EEC je tiolsko združenje pooblaščeno za vodenje IRK za konje pasme haflinger. (<https://www.haflinger-tirol.com/de/fohlenhof/tiroler-haflinger-pferde-fohlenhof-ebbs.html>)

HPT je 13. oktobra 2020 pridobil še odločbo, da je revidirani rejski program skladen tudi z EU Uredbo o rejih živali 2016/2012.

Pomembno je navesti, da je tudi Italija priznala Italijanskemu združenju rejcev haflingerja status RD za vodenje IRK. V skladu z usmeritvami EU Uredbe 2016/1012 pa sta Avstrija in Italija 2.12.2019 podpisali zavezajoči dokument o harmonizaciji obeh IRK (https://www.haflinger-world.com/fileadmin/user_upload/2021_Grundsaetze_unterzeichnet.pdf).

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

Obe združenji sta članici svetovne federacije, ki je 1.2.2013 sprejela prenovljen statut in poleg poudarka v rejci, vključila v svojo misijo in vizijo tudi športni vidik uporabe haflingerja. Federacija je tudi s spremembami imena v »Svetovna haflinške rejska in športna federacija« (»World Haflinger Breed and Sport Federation« – WHBSF- <https://www.haflinger-world.com/EN>) športni vidik haflingerja posebej poudarila. Slovensko Združenje je pri oblikovanju novih pravil federacije aktivno sodelovalo, trenutno je v federacijo včlanjenih 21 združenj iz 19 držav.

1.5 SLOVENSKI REJSKI PROGRAM

Slovensko Združenje je kmalu po ustanovitvi v letu 2006 postalo polnopravni član WHF in z odločbo ministrstva št.: 33205-168/2010 z dne 13.12.2010 pridobilo status »Priznane rejske organizacije za pasmo haflinger«. Kot člani WHF smo v preteklih letih v kar največji meri poskušali slediti rejskim ciljem izvornega območja.

Nova evropska Uredba o rejci živali 2016/2012 (v nadaljevanju URŽ) je postavila bolj jasne relacije med rejci in rejskimi društvi, pa tudi med združenji, ki vodijo izvorno rodovniško knjigo in hčerinskimi rejskimi društvimi.

Slovensko rejsko društvo je »hčerinsko rejsko združenje« oz. »Filiala«, zato je rejski program v nadaljevanju »povzetek« **programa tirolskega združenja**. Rejske metode, spremljajoči dokumenti in relacije med sodelujočimi pravnimi in fizičnimi osebami pa so rezultat revidiranega evolucijskega razvoja konjerejskih programov v Sloveniji.

1.6 CILJI REJSKEGA PROGRAMA

Rejski program za pasmo Haflinger zasleduje naslednje cilje:

- **Ohranitev pasme na teritoriju države Slovenije, – zdrava rast populacije ter izboljševanje lastnosti na osnovi pozitivne diskriminacije želenih naravnih lastnosti pasme.**
- **Vzpodbuja se ohranjanje temeljnih notranjih in zunanjih indikatorjev zdravja in plodnosti ter ohranjanje genetske raznolikosti (krvne linije).**

1.7 VZREJNE METODE

1.7.1 Vzreja v čisti krv

Vzreja poteka izključno s čisto vzrejo in selekcijo.

1.7.2 Poreklo

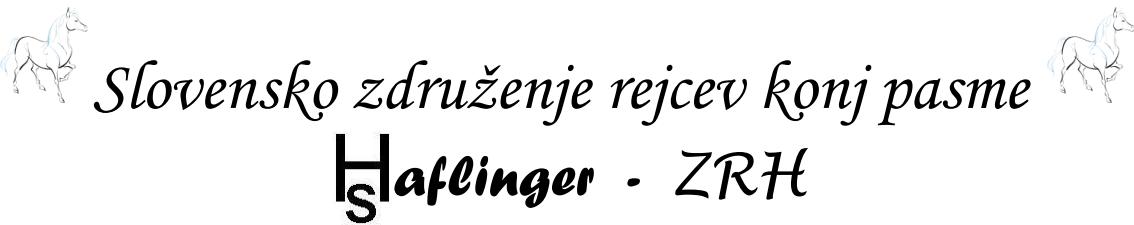
Čistopasemske plemenske živali pasme Haflinger, morajo imeti znane prednike **v vsaj šestih generacijah po očetovi in materini strani**. Parjenje v sorodstvu ni zaželeno.

1.7.3 Druge pasme

Druge pasme v liniji prednikov **niso dovoljene**.

1.7.4 Tuji geni

Največji, še dovoljen delež tuje krví čistokrvnega arabskega konja, je 1,56%, izračunano na šest generacij prednikov. Ta podatek, zaokrožen na dve decimalki, mora biti naveden v

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

| rodovniški knjigi (RK) in dokumentih takoj za imenom konja v obliki »ime % ox«. Če je ta delež manjši od 0,09%, se podatek ne navaja več.

2. IME PASME

Na mednarodnem nivoju se izvorno ime pasme ne prevaja. Tudi v slovenskem jeziku nazivamo pasmo z imenom »**HAFLINGER**«, v nekaterih tekstih zasledimo še pojem »haflinški konj«, ki pa se opušča.

3. ZNAČILNOSTI IN GLAVNE LASTNOSTI

3.1 Karakteristične lastnosti pasme

Zaželen je plemenit, skladen konj z dobro izraženim spolnim dimorfizmom, dobrodušen, skromen, delavoljen, z dobrim karakterjem. **Je vsestransko uporaben jahalni in vprežni konj, s poudarkom na jahalnih lastnostih, primeren tako za otroke kot odrasle.** Prav tako ga je mogoče uporabljati kot delovnega vlečnega ali tovornega konja.

3.2 Barva

Haflinger je vedno v osnovni barvi lisjaka, mogoči so vsi odtenki, od svetle do temne lisičje barve. Osnovna barva mora biti čista, sive dlake ali jeguljast trak niso zaželeni, prav tako kot drugi svetli ali temni barvni znaki v osnovni barvi. Bela znamenja na glavi so dopustna, bela znamenja na nogah so nezaželena. Zaželeno je, da sta griva in rep svetla ali bela, rahlo rdečkasta barva se tolerira, rdeča, osiva ali siva barva pa so nezaželene.

3.3 Višina

Zaželena višina vihra merjena s palico je **pri kobilah od 145 do 150 cm, zaželen obseg piščali pa od 18 do 19 cm. Pri žrebcih je idealna višina od 146 do 152 cm, zaželen obseg piščali pa je od 18,5 do 20,5 cm.**

3.4 Fotografiji tipičnih predstavnikov pasme

Žrebec

Kobila

Foto: Jože Štrubelj

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

3.5 Eksterier

Glava

Zaželen je suha, plemenita glava z velikimi očmi, ravnega ali rahlo konkavnega profila z dovolj razmaknjenimi spodnjimi čeljustnicami, ki omogočajo izdatno gibanje glave.

Vrat

Zaželen je dobro formiran, dovolj dolg vrat z lažjim zatiljem, ki omogoča dobro gibljivost.

Prednji del

Zaželeno je dobro omišičeno, dolgo in položno pleče, markanten, v predel hrbta segajoč dobro izražen viher, ter globoka in široka prsa.

Srednji del

Zaželen je dovolj dolg in globok srednji del z elastičnim hrbotom, ki je dobro povezan s prednjim in zadnjim delom, rebra naj bodo dobro obokana.

Zadnji del

Zaželen je dobro formiran, dobro omišičen, dovolj dolg, toda ne preširok in ne preveč razcepljen križ.

Fundament

Zaželen je korekten, čvrst vendar suh fundament z dobro izraženimi sklepi in kratkimi piščalnicami. Kopita naj bodo čvrsta in pravilno oblikovana, spodaj rahlo razširjena.

Izdatnost in prožnost gibanja

Zaželen je enakomeren hod, energičen in prožen kas z dobrim zamahom, ter galop z izraženo tendenco po gibanju navzgor. Vsa gibanja morajo biti dovolj izdatna, korektna in v pravilnem taktu.

3.6 Karakter

Konj dobrodrušnega karakterja, uravnoteženega temperamenta, delavoljen, vsestransko uporaben z dobro jahalno in vprežno zmogljivostjo, uporaben tudi kot vlečni ali tovorni delovni konj.

3.7 Druge značilnosti

Zdrav, dobro ploden konj čvrste konstitucije, primeren za različne vrste uporabe.

3.8 Nezaželene lastnosti so:

V primeru, da se pri živalih ugotovi morfološke napake kot na primer: izrazito nežna konstitucija, neizraženi spolni znaki, nepravilne oblike prsi – zelo ozke plitke prsi, razplečenost, močno uleknjen hrbet, slaboten, deformiran skelet, zelo mehki biclji, zelo

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

---

slabotni sklepi, hujše napake v stojah, slaba, spačena kopita ali fiziološke napake - motnje v funkciji različnih organskih sistemov, ki se odražajo na zdravju, kondiciji, temperamentu, spolni aktivnosti – sposobnosti, **se te presojajo pri ocenjevanju lastnosti zunanjosti in vplivajo na oceno ter posledično na razvrstitev v razrede RK.**

Živali pri katerih so ugotovljene naslednje **nezaželene lastnosti, ki se dedno prenašajo:** Kile, napake na zobovju, dedna dislokacija kolenskega sklepa, kriptorhizem, prirojene anomalije kopit, poletni ekzem, depigmentacija šarenice, kronični obstruktivni bronhitis, sarkoidi, ataksija, hlapanje se te presojajo pri ocenjevanju lastnosti zunanjosti. Te živali se razvrstijo v **evidenčni razred glavnega dela RK** in se ne priporočajo za razplod.

4 GEOGRAFSKO PODROČJE IZVAJANJA RP

Geografsko območje izvajanja rejskega programa je **območje Republike Slovenije.**

5 SISTEM IDENTIFIKACIJE

Čistopasemske plemenske živali **morajo biti pred vpisom v rodovniško knjigo identificirane v skladu s pravom Unije oz. po veterinarskih predpisih.** Dodatno označevanje, na primer žigosanje, ni predvideno.

5.1 Registracija

Za registracijo in vpis žrebeta v RK mora rejec predložiti Poročilo o žrebitvi, ki je sestavni del obrazca »Potrdilo o pripravi/osemenitvi«. (glej Prilogo B)

Poleg podatkov iz obrazca se določi še univerzalna živiljenska številka – UELN in ime.

Podatke se vnese v RK, ki se vodi v digitalni obliki.

5.2 Univerzalna živiljenska številka (UELN »Universal Equine Life Number«)

Številka - UELN je identifikacijska petnajstmestna neponovljiva številka živali, ki ostane trajno nespremenjena. Prva tri mesta so numerična koda Slovenije »705«, druga tri mesta numerična koda rejskega društva (005), sedmo mesto določa pasmo - haflinger (9), osmo in deveto mesto predstavlja zadnji dve številki letnice rojstva živali, preostalih 6 mest pa predstavlja zaporedno številko registracije živali. (Primer: 7 0 5 0 0 5 9 0 0 0 0 0 0 1).

Številka ostane nespremenjena tudi, če je čistopasemska plemenska žival vpisana v drugo RK, ali je bila že vpisana v neki drugi RK.

5.3 Ime konja

Ime konja se ne spreminja v celiem živiljenskem obdobju.

Imena ženskih živali se začenjajo s prvo črko imena matere. (Na primer mati z imenom EMA, hči z imenom ELICA). Imena moških živali se začenjajo s prvo črko imena očeta, to so linije A, B, M, N, S in W, (Na primer oče A linije z imenom ADLER, sin z imenom ARTIST), oz. s prvima dvema črkama pri imenu »ST« moške linije žrebcev (Na primer oče STUBER, sin STIL). Imena naj se v izogib zamenjav ne ponovijo vsaj v obdobju 20 let. Enakih imen se ne more podeliti tudi v daljšem obdobju, če je žival s takim imenom še živa.

6 Elektronsko vodena RK

Osnovni podatki o čistopasemske plemenski živali, ki se vodijo v glavnem delu rodovniške knjige so podatki iz zootehniškega spričevala predpisane z Uredbo o rejji živali.

6.1 Kontrola porekla

Kadar pri vnosu podatkov v RK vlagatelj predloži pomanjkljiv, nerazumljiv ali dokument z nelogičnimi podatki, se ga pozove k dopolnitvi. V primeru suma namerne kršitve pa se lahko odredi preverjanje porekla s pomočjo genotipizacije. Taki primeri so na primer:

- a) Informacije na Potrdilu o pripustu niso popolne ali verjetne...
(potrebno je preverjanje starševstva po očetovi in materini strani).
- b) Kobila je bila v enem ali več ciklih pripuščena pod več žrebcev (zahtevano je preverjanje očetovske linije).
- c) V primeru haremškega pripusta, kjer je verjetnost, da je bila kobila zaskočena z več kot enim žrebcem (zahtevano je samo preverjanje očetovske linije).
- d) Dolžina brejosti odstopa od povprečne brejosti za več kot 30 dni (preverjanje starševstva po materini in očetovi strani)
- e) žrebe izvira iz umetne oploditve (vsaj preverjanje starševstva po očetu).

6.2 Sistem zajemanja in poročanja podatkov

Rejec je odgovoren za točnost podatkov pri poročanju o žrebitvi. **Poročilo o žrebitvi mora rejec posredovati v 28 dneh po žrebitvi.** Potrebno ga je poslati tudi v primeru, da je kobila ostala jalova, je zvrgla, povrgla mrtvorojenega žrebeta ali je žrebe poginilo takoj po rojstvu.

Podatke o pripustih morajo imetniki žrebcev vpisati v obrazec "Potrdilo o pripstu ali osemenitvi kobile,, ter posredovati RD do konca leta tekoče pripustne sezone.

Ostali podatki, ki so pomembni za vodenje RK morajo rejci javiti RD (sprememba rejca/lastnika/imetnika/izvoz-izpis, pogin, kastracija ipd.).

7 SELEKCIJSKI IN VZREJNI CILJI

Čistopasemske plemenske živali se ocenjuje skladno z zahtevami iz točke 8 in glede na rejske cilje iz točke 3. Ocenjevanje izvaja rejska komisija imenovana s strani RD.

7.1. Kobile

Kobile (razen kobil iz razreda Evidenčne knjige kobil), so potencialne matere naslednjе generacije žrebcev.

Ustrezati morajo naslednjim zahtevam:

- so vpisane v enega od razredov kobil glavnega dela RK (izvzete so kobile iz razreda: **evidenčna knjiga kobil**)
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico najmanj 140 cm, katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti ni nižja od 75% najvišje možne ocene (7,5) in ni nobena delnih ocen nižja od 6,
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico najmanj 138 cm, katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene (7,0) in ni nobena delnih ocen nižja od 6 in imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

V izjemnem primeru, kjer se zaradi dologenega razloga odbere žrebčka po materi, ki ne ustreza zgornjim kriterijem, je potrebna odobritev RD s tehtnim razlogom (na primer pomanjkanje linije...).

7.2. Žrebc

Zagotavljanje plemenskih žrebcev

RD vsako leto načrtno odbere in od rejcev, ki svoje živali želijo prodati, **odkupi 5-10 žrebčkov – potencialnih plemenjakov** – ki se vzrejajo v skupnem žrebetišču. Žrebčki, kandidati za plemenske žrebce, se odbirajo v letu rojstva. Kriterij odbire je zagotavljanje in ohranjanje vseh žrebčevskih linij v populaciji ter ocena zunanjih lastnosti – **vsaj 38 točk** po predpisanim ocenjevalnem modelu.

Potencialni kandidati se najprej ocenijo na vzrejnih pregledih. Končna odbira žrebčkov se praviloma opravi na skupnem odbirnem mestu v okviru razstave žrebet.

Komisijo za oceno in odbiro žrebčkov imenuje RD.

Odbrani žrebčki se odkupijo in vhlevijo v žrebetišče v letu rojstva do konca oktobra. Obvezno je preverjanje porekla s predpisanimi genetskimi preiskavami, določi se jim genotip.

Zrejajo se prosto – v skupinskem hlevu. V pašni sezoni so preko celega dne na pašnikih, izven pašne sezone pa imajo na razpolago urejeno tekališče. Žrebčki se zrejajo v žrebetišču 2 leti.

RD ima z upravljalcem žrebetišča sklenjeno pogodbo, ki podrobneje določa pristojnosti in odgovornosti obeh strank.

Ocena in pregled plodnosti vzrejenih žrebčkov se opravi v avgustu pri dopolnjeni starosti 2,5 let.

Opisan sistem omogoča obnovo plemenjakov in zagotavlja letno 2-5 mladih plemenskih žrebcev.

V primeru pomanjkanja ustreznih žrebcev domače reje (linija, osvežitev krvi ipd.), RD lahko dovoli nakup/najem plemenskih žrebcev iz tujih rej.

8. OCENJEVANJE

Kvaliteto populacije izboljšujemo s sistematično odbiro najboljših živali (selekcijo).

Konje se v posamezne razrede glavne rodovniške knjige vpisuje na osnovi njihovih individualnih ocen naslednjih lastnosti:

8.1. Zunanji izgled

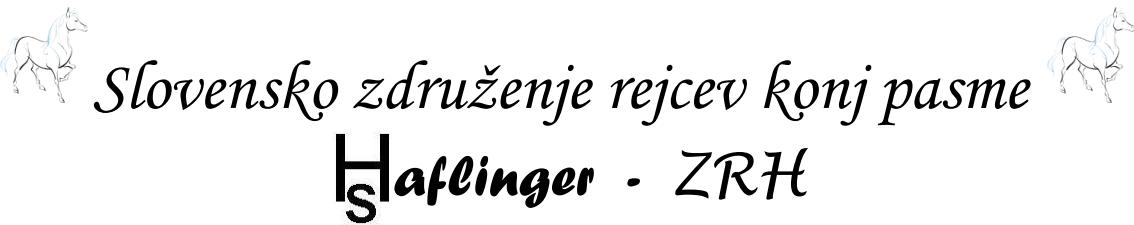
8.2. Ocenjevanje žrebcev

8.3. Ocenjevanje kobil in kastratov

8.4. Mere

8.5. Zdravje in primernost za vzrejo

8.1 Zunanji izgled (Eksterier)

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

8.1.1. Lastnosti

Za oceno zunanjega izgleda se ocenjuje pri odraslih kobilah 11, oz. žrebcih 12 lastnosti, pri žrebetih pa 5 lastnosti.

Lastnosti so :

Kobile	Žrebci
Tip	Tip
Glava	Glava
Vrat	Vrat
Prednji del	Prednji del
Srednji del	Srednji del
Zadnji del	Zadnji del
Prednje noge	Prednje noge
Zadnje noge	Zadnje noge
Pravilnost hodov	Pravilnost hodov
Korak	Korak
Mehanika gibanja v kasu	Mehanika gibanja v kasu
	Galop
Žrebeta	
pasemski tip	
glava in vrat	
trup	
noge	
pravilnost in izdatnost hodov	

Ocenjevanje posameznih lastnosti poteka po opisnem sistemu vrednosti, ki ustreza naslednji shemi. Za boljše razlikovanje se lahko uporabijo tudi polovične ocene:

Shema vrednotenja za ocene:

10,0 = odlično	4,0 = pomanjkljivo
9,0 = zelo dobro	3,0 = razmeroma slabo
8,0 = dobro	2,0 = slabo
7,0 = dokaj dobro	1,0 = zelo slabo
6,0 = zadovoljivo	0 = neocenjeno
5,0 = zadostno	

Ocene je potrebno utemeljiti z opisom in komentarjem na ocenjevalnem zapisniku.

Rezultat ocenjevanja kobil in žrebcev se izrazi s skupno oceno. Skupna ocena je povprečje posameznih ocen, zaokrožena na dve decimalki natančno.

Rezultat ocenjevanja žrebet se izrazi s skupno oceno, ki je vsota posameznih ocen.

8.1.2. Načini pridobivanja ocen

Ocene se prednostno pridobivajo na vzrejnih pregledih, lahko pa tudi individualno. Zaželeno je, da je na pregledih več živali naenkrat, kar omogoča primerjavo. Ocenjevanje izvaja s strani RD pooblaščena komisija. Ocene se vpišejo v RK, s tem posledično tudi v ID.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

8.1.3. Kategorije živali

Živali, morajo za vpis v RK izpolnjevati naslednje pogoje:

Kobile: Minimalna starost 3 leta

Žrebc: Minimalna starost 2 leti in pol

Žrebeta: Žrebeta v letu rojstva ob nogi matere

8.1.4. Časovni vidik

Konj je lahko v koledarskem letu ocenjen samo enkrat. Ocena zunanjega videza se lahko pri kobilah enkrat popravi, na primer po žrebitvi ali do starosti 6 let. Ocena na drugem ocenjevanju je končna.

8.1.5. Dodatne smernice pri ocenjevanju

Če višina v vihru preseže 153 cm, se pri ocenjevanju tipa odšteje ena točka.

8.1.6. Kontrole zdravil

Konjem, ki so izpostavljeni dopingu ali prepovedani substanci, se lahko, ob pozitivnem rezultatu na doping, ocena razveljavi. Prepovedana zdravila so navedena v seznamu prepovedanih substanc za konje – EPSL(Equine prohibited substances List) v skladu z veljavno FEI (Fédération Equestre Internationale). Ocjevalna komisija ima pravico, da kadarkoli odredi naključne kontrole.

8.2. Ocenjevanje žrebcev

Prekus delovne sposobnosti (PDS) se izvede v skladu z določbami v Dodatku A.

8.2.1. Kategorije živali

Žrebc, ki so prejeli pozitivno oceno pri ocenjevanju zunanjega videza in plodnosti.

8.2.2. Časovni vidik

Ocenjevanje se izvaja enkrat letno. Ocenjevanje PDS žrebcev se lahko enkrat ponovi, če ocena ni pozitivna.

8.2.3. Kontrole zdravil

Kot v točki 8.1.6

8.3. Ocenjevanje kobil in kastratov

Preizkus se izvaja v skladu z določbami v Dodatku A.

8.3.1. Kategorije živali

Kobile in kastrati morajo biti stari najmanj 3 leta. TDS se pri rejcih vzpodbuja, vendar ni obvezen.

8.3.2. Časovni vidik

Izvedba se lahko enkrat ponovi pri čemer je odločilen zadnji rezultat. Preizkus se lahko opravlja v dveh delih, vendar mora biti 2. del izведен v naslednjem koledarskem letu.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

8.3.3. Kontrole zdravil

Kot v točki 8.1.6

8.4 Mere

8.4.1 Način meritve

- Višina v vihru v polnih centimetrih (merilna palica)
- Višina v vihru v polnih centimetrih (merilni trak)
- Obseg prsnega koša v polnih centimetrih (merilni trak)
- Obseg piščali na zgornji tretjini na pol centimetra (merilni trak)

8.4.2 Časovni vidik

Po enem letu se lahko merjenje višine vihra ponovi. Najvišja starost je 6 let.

8.5 Pregled zdravstvenega stanja in primernosti za vzrejo

8.5.1 Lastnosti

Preverja se nezaželene lastnosti opisane pod točko 3.8.

8.5.2 Način zbiranja podatkov

Podatki se zbirajo pri ocenjevanju posamezne živali na vzrejnih pregledih ali na skupnih organiziranih pregledih/razstavah, po potrebi s specialističnim veterinarskim pregledom. Podatki se vpisujejo v RK in posledično v ID.

8.5.3 Kategorije živali

Vse živali za vpis v razrede glavnega dela rodovniške knjige.

8.5.4 Časovni vidik

Pregled nezaželenih lastnosti poteka v kombinaciji z zbiranjem podatkov o oceni zunanjosti.

9. Ocena plemenske vrednosti

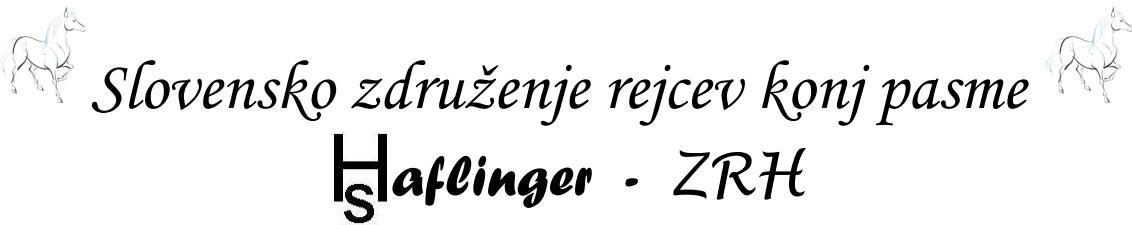
Ocena plemenske vrednosti se v tej fazi izvajanja RP ne izvaja.

10. PRAVILA IN RAZREDI RODOVNIŠKE KNJIGE

V ustrezan razred glavnega dela RK so lahko vpisane le živali

- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v isto rodovniško knjigo ali
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v RK drugega (tujega) rejskega društva za haflinško pasmo priznano pri Svetovni haflinški federaciji.
- ki izpolnjujejo vse ostale pogoje predpisane s tem RP

Za vpis živali v RK iz drugega (tujega) RD veljajo pogoji vpisani s tem RP, spremljati jih mora zootehniško spričevalo. Praviloma teh živali ni potrebno ponovno ocenjevati.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

Ne glede na zgornjo navedbo je pred vpisom v RK vse tuje živali potrebno v izogib morfoloških in fizioloških napak ponovno pregledati in po potrebi tudi izmeriti. Te živali se vpisajo v glavni del rodovne knjige v razred, ki ustreza genetskim vrednostim predpisanim s tem RP.

Živali, vpisane v posamezni razred glavnega dela rodovniške knjige, se lahko prevede v drug razred, če naknadno izpolnijo pogoje predpisane z rejškim programom.

10.1. Glavni del RODOVNIŠKE KNJIGE

RAZDELITEV RK	razredi žrebcij:	razredi kobile:	razredi kastratij:
	Elitna knjiga žrebcev	Elitna knjiga kobil	
	Knjiga žrebcev I	Knjiga Kobil I	
	Knjiga žrebcev II	Knjiga kobil II	Knjiga kastratov I
	Evidenčna knjiga	Evidenčna knjiga	Evidenčna knjiga
GLAVNI DEL		Bazna knjiga	

Bazna knjiga:

Vanjo so primarno vpisana vsa čistopasemska registrirana žrebeta, katerih starši so vpisani v glavni del katerekoli RK in izpolnjujejo ostale pogoje predpisane z tem RP.

Zaželeno je, da žrebeta pridobijo oceno lastnosti zunanjosti.

Razredi žrebcij - splošno:

Žrebcij so lahko vpisani v razrede glavnega dela rodovniške knjige, glede na pogoje predpisane z rejškim programom. Žrebcij morajo imeti preverjeno poreklo s predpisanimi genetskimi preiskavami in določenim genotipom. Ob vpisu dobijo rodovniško številko, ki je tekoča številka vpisa čistopasemskega plemenskega žrebca v RK. Pri vpisu v Elitno knjigo žrebcev se pred že dodeljeno rodovniško številko vpiše črko E.

Evidenčna knjiga žrebcev

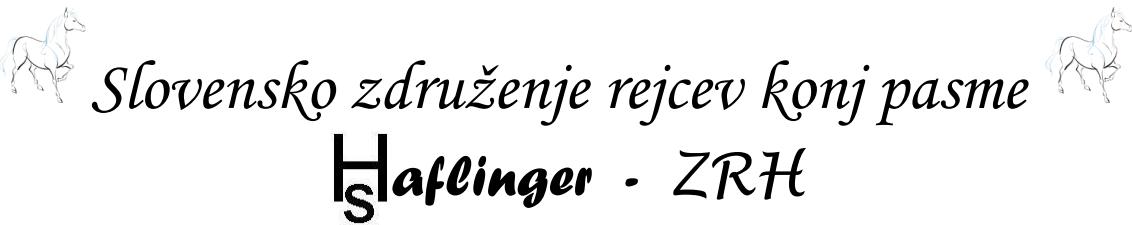
Vanjo so vpisani žrebcij:

- katerih starši so vpisani v katerikoli razred glavnega dela rodovniške knjige
- ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejškim programom za vpis v elitno knjigo žrebcev, knjigo žrebcev I ali knjigo žrebcev II pa ne izpolnjujejo v celoti.
- imajo ugotovljene dedne ali druge prenosljive napake opisane v poglavju 3.8.

Knjiga žrebcev II

Vanjo so vpisani žrebcij:

- ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejškim programom za vpis v knjigo žrebcev I pa ne izpolnjujejo v celoti.
- ki imajo polno poreklo,
- ki imajo delež arabske krvi - OX 0,0 %,

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

- najprej v starosti treh let ali starejši,
- katerih starši so vpisani Elitno knjigo, Knjigo I ali Knjigo II,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico od 142 do 155 cm,
- katerih skupna ocena zunanjosti pridobljena v starosti najmanj 2,5 let ni nižja od 75% najvišje možne ocene (7,50),
- nobena delna ocena ni nižja od 6,0,
- ki imajo opravljen pregled oploditvene sposobnosti v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za razmnoževanje domačih živali.

Žrebcim imajo po vpisu v knjigo žrebcev II, dve leti časa, da opravijo PDS (s končno oceno ne manj kot 6,5 (70 indeksnih točk), nobene delna ocena pa ne sme biti nižja od 5,0). V primeru, da tega ne opravijo so vpisani v evidenčno knjigo žrebcev.

Knjiga žrebcev I

So lahko vpisani žrebcii:

- ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.
- ki imajo polno poreklo,
- ki imajo delež arabske krvi - OX 0,0 %,
- najprej v starosti treh let ali starejši,
- katerih starši so vpisani v Elitno knjigo, Knjigo I ali Knjigo II,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico od 142 do 155 cm,
- katerih skupna ocena zunanjosti pridobljena v starosti najmanj 2,5 let ni nižja od 75% najvišje možne ocene (7,50),
- nobena delna ocena ni nižja od 6,0,
- ki imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti v starosti najmanj 3 let, s končno oceno ne manj kot 6,5 (70 indeksnih točk), nobene delna ocena pa ne sme biti nižja od 5,0,
- ki imajo opravljen pregled oploditvene sposobnosti v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za razmnoževanje domačih živali.

Elitna knjiga žrebcev:

Vanjo so uvrščeni žrebcii, že predhodno vpisani v knjigo žrebcev I glavnega dela rodovniške knjige,

- katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti v starosti najmanj 3 let ni nižja od 79% najvišje možne ocene (7,9), ni nobena delna ocena nižja od 6,0.
- imajo vsaj deset potomcev, katerih ocena lastnosti zunanjosti je višja od 75% najvišje možne ocene in ni nobena delna ocena nižja od 6,
- imajo vsaj enega moškega potomca in pet ženskih potomcev vpisanih v razrede glavnega dela rodovniške knjige žrebcev oz. kobil,
- imajo dobro plodnost (vsaj 70% plodnost).

Razredi kobile - splošno:

Kobile so lahko vpisane v razrede glavnega dela RK, glede na pogoje predpisane z rejskim programom. Ob vpisu dobijo rodovniško številko, ki je tekoča številka vpisa čistopasemske

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

plemenske kobile v RK. Pri vpisu v Elitno knjigo kobil se pred že dodeljeno rodovniško številko vpše črko E.

Evidenčna knjiga kobil:

Vanjo so vpisane kobile:

- katerih starši so vpisani v katerikoli razred glavnega dela rodovniške knjige
- ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejskim programom za vpis v Elitno knjigo kobil, knjigo kobil I ali knjigo kobil II pa ne izpolnjujejo v celoti.
- imajo ugotovljene dedne ali druge prenosljive napake opisane v poglavju 3.8.

Knjiga kobil II:

Vanjo so vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- katerih starši so vpisani v Elitno knjigo, Knjigo I ali Knjigo II,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico najmanj 138 do največ 155 cm,
- katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti v starosti najmanj 3 let ni nižja od 65% najvišje možne ocene (6,5) in ni nobena delnih ocen nižja od 5.

Knjiga kobil I:

Vanjo so vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- katerih starši so vpisani v Elitno knjigo, Knjigo I ali Knjigo II,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico od 140 do 155 cm,
- katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti v starosti najmanj 3 let ni nižja od 70% najvišje možne ocene (7,0) in ni nobena delnih ocen nižja od 5.
- priporočeno je, da ima opravljen preizkus delovne sposobnosti v starosti najmanj 3 let

Elitna knjiga kobil:

Vanjo so uvrščene kobile, že predhodno vpisane v Knjigo kobil I glavnega dela rodovniške knjige, ki izpolnjujejo najmanj naslednje pogoje:

- katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti v starosti najmanj 3 let ni nižja od 79% najvišje možne ocene (7,9) in ni nobena delnih ocen nižja od 6,
- ki imajo pozitivno opravljen preizkus delovne sposobnosti v starosti najmanj 3 let,
- imajo vsaj tri potomce, katerih ocena lastnosti zunanjosti je višja od 75% najvišje možne ocene in ni nobena delna ocena nižja od 6,
- imajo vsaj tri potomce, vpisanih v glavno rodovniško knjigo žrebcev oz. kobil,
- imajo dobro plodnost.

Razredi kastrati

Kastrati so lahko vpisani v razreda glavnega dela rodovniške knjige, glede na pogoje predpisane z rejskim programom. Ob vpisu dobijo kastrati rodovniško številko, ki je tekoča številka vpisa v rodovniško knjigo.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

Evidenčna knjiga kastratov:

so lahko vpisani kastrati:

- katerih starši so vpisani v katerikoli razred glavnega dela rodovniške knjige
- ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejskim programom za vpis v knjigo kastratov I pa ne izpolnjujejo v celoti.

Knjiga kastratov I:

so lahko vpisani kastrati:

- ki imajo znano polno poreklo,
- najprej v starosti treh let,
- katerih starši so vpisani v Elitno knjigo, Knjigo I ali Knjigo II,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki imajo višino v vihru merjeno s palico od 140 do 155 cm,
- katerih skupna ocena lastnosti zunanjosti v starosti najmanj 3 let ni nižja od 70% najvišje možne ocene (7,0) in ni nobena delnih ocen nižja od 5.
- imajo opravljen TDS

11. VELIKOST POPULACIJE

11.1 Skupna velikost populacije

Ob koncu leta 2022 veljajo za rejsko področje, ki ga pokriva RD naslednji podatki:

Število rejcev: 105

Število članov RD: 91

Število plemenskih kobil: 290

Število plemenskih žrebcev: 16

Efektivna velikost populacije znaša: $(4 \times 290 \times 16) / (290 + 16) = 60,65$

11.2 Povezava z drugimi (izvorno ali hčerinskimi) populacijami

Sodelovanje z drugimi rejskimi društvami je možno, **vzpodbuja pa se odpira plemenskih živali iz domače reje**. To velja predvsem za primer, če iz lastne populacije žrebčkov ne bi bilo možno odbrati dovolj kakovostnih kandidatov, ki bi pripadali manjkajočim linijam žrebcev.

12. OCENJEVANJE REJSKEGA NAPREDKA

Uspešnost rejskega programa in njegovo dolgoročno učinkovitost ter napredek spremljamo z vrednotenjem in statistično obdelavo podatkov kot na primer:

- a) Porazdelitev krvnih linij
- b) Statistično obdelavo pripustov glede na krvne linije žrebcev
- c) Rezultatov brejosti kobil, vlivom žrebcev na brejost s ciljem ohranjanje visoke plodnosti
- d) Razvojem in trendi posameznih dimenzij (mer) piščali, višine vihra in obsega pasu
- e) Primerjavo rezultatov TDS pri kobilah, kastratih in žrebcih znotraj linij in generacij
- f) Primerjavo in razvojem rezultatov ocen zunanjega videza
- g) Spremljanjem trendov velikosti slovenske populacije

13. NALOGE RP PRENESENE NA PODIZVAJALCE

13.1. Splošno

RD je v celoti samo odgovorno za izvajanje RP. Glede na število rejcev ter velikost slovenske populacije haflingerja, pa je smiseln nekatere naloge prenesti na podizvajalce, ki so ustrezeno usposobljeni in razpolagajo z zahtevanimi človeškimi in materialnimi viri po eni strani, po drugi pa preko ekonomije obsega združujejo izvajanje določenih nalog tudi iz drugih rejskih programov. Tako je nacionalni sistem bolj stroškovno vzdržen (STRP).

RD bo odnose z podizvajalcem uredilo v zavezujočih pogodbah, v katerih bodo opredeljene naloge, odgovornosti in pristojnosti obeh strani.

13.2 Sodelujoči partnerji

- 13.2.1 Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta (VF), Gerbičeva 60, Ljubljana
- 13.2.2 Kmetijsko gospodarstvo, ki opravlja žrebetišče
- 13.2.3 Kmetijsko gospodarstvo/klub/center za trening kandidatov za TDS
- 13.2.4 Imetniki društvenih in zasebnih plemenskih žrebcev, ki izvajajo pripruste

14. DODATEK A:

Smernice za izvajanje preizkusa delovne sposobnosti (PDS) plemenskih živali

1. Uvod

PDS je del seleksijskega sistema in eden od kriterijev za vpis v ustrezeni razdelek plemenskih živali v RK.

PDS omogoča pridobivanje informacij pomembnih za oceno karakterja, konstitucije in delovne sposobnosti z namenom prepoznavanja želenih pozitivnih in neželenih negativnih lastnosti konja.

Te smernice so namenjene rejcem, lastnikom, trenerjem, testnim jahačem in sodnikom. Njihov namen je pokazati, kakšne lastnosti in sposobnosti se zahteva od plemenskih živali in kako jih pripraviti v fazi treninga ter zaključnega izpita.

Eden od pomembnih namenov testa je tudi izobraževanje rejcev, saj daje TDS pomembne informacije rejcem tako za rejo oz. selekcijo, kot tudi za uporabo konja pri delu, saj uporaba postaja pri tej pasmi vedno bolj pomemben rejski cilj.

Vsebina in cilji teh smernic temeljijo na upoštevanju konjeve dobrobiti. Prepovedano je učiti, trenirati ali od živali zahtevati delo, če ta ravnanja živali prizadenejo bolečino, trpljenje, poškodbo ali hudo tesnobo.

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

2. PDS – priprava in izpit

2.1 Splošno

- Izpit lahko opravlja živali ko so dopolnile starost 3 let. Živali morajo biti v dobri/delovni/pašni kondiciji.
- Konjem starejšim od 5 let se skupna ocena zniža za 5%
- Izpit v vpregi se izvaja s prsnim kširom in z lažjo turnirsko kočijo/gigom (200-250 kg)
- Rezultat izpita se vpiše v ID in RK
- Izpit se sestoji iz dveh delov:
  1. Test pod sedлом: Jaha se nalogo R1 (FEI naloga). Neposredno po izvedbi testa še izvedba skoka preko ovire 30 cm. Samostojna, ločena ocena.
  2. Test v vpregi: Vozi se nalogo F1 (FEI naloga). Samostojna, ločena ocena.
- Neposredno pred izvedbo posameznega testa je treba konja pred komisijo zauzdati, mu dvigniti vse štiri noge in osedlati, oz. mu nadeti vozno opremo in ga vpreči. Pri tem lahko sodeluje pomočnik.
- Ocenjuje dvočlanska komisija:
  - Sodnik z licenco, njegova ocena znaša 80% končne ocene
  - Sodnik imenovan s strani RD, njegova ocena znaša 20% končne ocene.

2.2 Posebnosti za kobile in kastrate

- Konje pripravijo za izpit in izvedejo nalogu lastniki/rejci/trenerji sami doma.
- Izpit se lahko opravlja ločeno samostojno za jahanje in vožnjo.
- V primeru negativnega rezultata enega ali obeh izpitov se izpit lahko po enem letu ponovi.

2.3 Posebnosti za žrebce

- Pri pripravi na izpit, ki praviloma traja 30 dni, mora trener voditi dnevnik opažanj in poročati RD, ter pred izpitom tudi komisiji. Trener mora biti konjeniški strokovnjak, zaželeno z licenco, z bogatimi izkušnjami prepoznavanja lastnosti konj.
- Izpitni nalogi izvede trener ali drugi jahač/voznik z licenco.
- Izpit se opravlja znotraj dveh delovnih dni za oba testa.
- Za uspešno opravljen izpit morata biti oceni obeh testov pozitivni.

3. Naloga R1, FEI-Dresurna naloga - jahanje

Čas trajanja naloge: približno 5 min, jahališče/maneža približno 20 × 40 m, označena

Oznaka v maneži	Opis aktivnosti
C	Dvig vseh štirih nog, zauzdanje in sedlanje pred komisijo, pomaga pomočnik
A	Vhod v delovnem koraku
X	Stoj, pozdrav; nadaljuj v srednjem koraku
C	Na desno
M	Delovni kas, lahko jahanje
A	Veliki krog 20m, sedeči kas

Slovensko združenje rejcev konj pasme

Haflinger - ZRH

A	Naravnost, lahko jahanje
K-M	Menjava
C	Veliki krog 20m, sedeči kas
med M in C	Delovni galop
C	Nadaljuj v galopu, 1 x okoli jahališča
med M in C	Delovni kas, lahko jahanje
H-F	Menjava
pred F	Delovni galop, 1×okoli jahališča
med F in A	Delovni kas, lahko jahanje
E	Sedeči kas
C	Stoj, nadaljuj v srednjem koraku
M	Delovni kas
B	Na desno
E	Na levo
A	Na srednjo linijo
X	Stoj, pozdrav, korak s popuščenimi vajetmi, priprava na skok
	Skok za prikaz poslušnosti in voljnosti, ovira cca. 30cm

4. Naloga F1, FEI - dresurna naloga za vprege

Čas trajanja cca. 10 minut, jahališče približno 40 x 100 (60) m, označeno

Položaj v maneži		Opis aktivnosti
	G	Dvig vseh štirih nog, zauzdanje, namestitev opreme (kšire, komat), zapreganje
1.	A X	Vhod v delovnem kasu Stoj, pozdrav
2.	XGCM	Delovni kas
3.	MXK KAF	Pojačani kas Delovni kas
4.	FXH HCM	Pojačani kas Delovni kas
5.	MXK	Korak
6.	KAF	Delovni kas
7.	FXH	Korak
8.	HCMB FAD	Delovni kas
9.	D DX	Krog na desno (20m), sledi krog na levo (20m) Delovni kas
10.	X	Stoj – 10 sekund nepremično

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

11.	X	3 metre hoje nazaj (odstopanje)
12.	XG G	Delovni kas Stoj, pozdrav Zapusti jahališče v delovnem kasu

5. Splošna navodila za ocenjevanje

Izvedene like se ocenjuje po splošno priznanih pravilih jahalnega in voznega športa po naslednjem sistemu:

Ocena posamezne lastnosti

Razredi ocen za končno oceno

10 = odlično	5 = zadostno	5,0-5,9	zadostno
9 = zelo dobro	4 = pomanjkljivo	6,0-6,5	zadovoljivo
8 = prav dobro	3 = razmeroma slabo	6,6-7,0	dobro
7 = dobro	2 = slabo	7,1-7,5	prav dobro
6 = zadovoljivo	1 = zelo slabo, 0 = neocenjeno	7,6-	odlično

6. Izpit pod sedlom, ocenjevalna shema in zapisnik

Ime konja:.....

Življenska številka:.....

Ocene 1 – 10

1. Korak		6. Sposobnost pri skoku	
2. Kas		7. Prepustnost	
3. Galop		8. Zamah	
4. Stoj		9. Gibanje	
5. Obnašanje pri skoku		10. Splošni vtis	

A. Ocena sodnika z licenco = ((vsota ocen 1-10)/10) x 0,8) .....X 0,8 =.....

B. Ocena sodnika RD = ((vsota ocen 1-10)/10) x 0,2) .....X 0,2 =.....

Končna skupna ocena (A + B) .....

Sodnik z licenco: (Ime in podpis).....

Sodnik RD: (Ime in podpis).....

Slovensko združenje rejcev konj pasme Haflinger - ZRH

Opombe: .....

Strokovni vodja RD: (Ime podpis in žig).....

7. Izpit v vpregi, ocenjevalna shema in zapisnik

Ime konja:.....

Življenska številka:.....

Ocene 1 – 10

1. Korak		6. Poslušnost/sprošč.	
2. Kas		7. Prepustnost	
3. Stoj		8. Zamah	
4. Odstopanje nazaj		9. Gibanje	
5. Obnašanje pri vožnji		10. Splošni vtis	

C. Ocena sodnika z licenco = ((vsota ocen 1-10)/10) x 0,8) .....X 0,8 =.....

D. Ocena sodnika RD = ((vsota ocen 1-10)/10) x 0,2).....X 0,2 =.....

Končna skupna ocena (A + B) .....

Sodnik z licenco: (Ime in podpis).....

Sodnik RD: (Ime in podpis).....

Opombe: .....

Strokovni vodja RD: (Ime podpis in žig).....

8. Shemi priporočljivih manež

8.1 Splošno

Maneža naj bo ograjena z dobro vidno ograjo. Tla maneže naj bodo nasuta z drobnim peskom ali mivko, da ima konj zanesljiv korak in da ga ne bode, tudi če izpit opravlja nepodkovan.

Okolica naj omogoča ogled testa gledalcem, vendar tako, da njihova prisotnost ne moti konja med izpitom.

Ob maneži naj bo primeren in pregleden prostor za izpitno komisijo, miza s stoli za potreбno administrativno podporo in ozvočenjem za komentar ocen s strani izpitne komisije po izpitu. Komentar komisije je pomemben element izobraževanja rejcev.

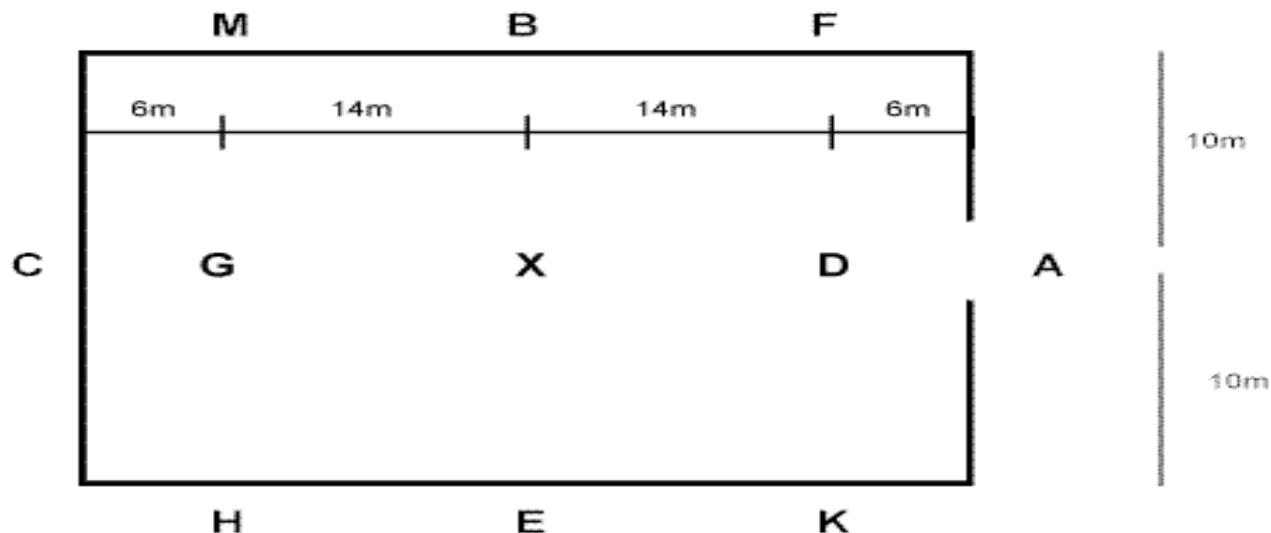

Slovensko združenje rejcev konj pasme

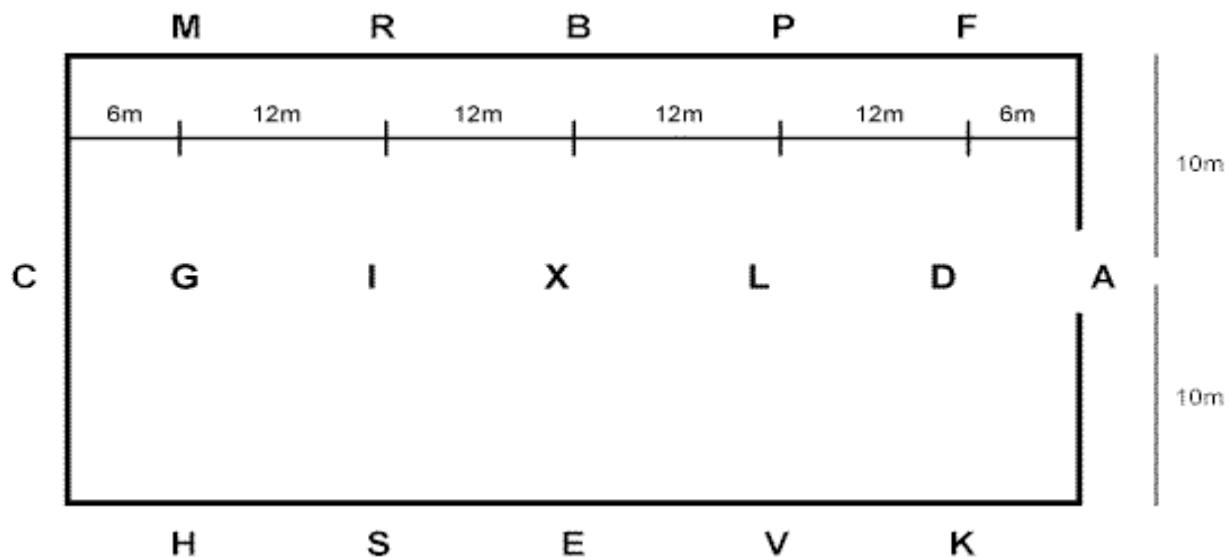

Haflinger - ZRH

8.2 Maneža 20x40m

8.3 Maneža 20x60m

Slovensko združenje rejcev konj pasme
Haflinger - ZRH

15. DODATEK B

Obrazec: »Potrdilo o pripravi ali osemenitvi kobile«

	<p style="text-align: center;">UNIVERZA V LJUBLJANI, VETERINARSKA FAKULTETA KLINIKA ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO IN REJO KONJ 1000 Ljubljana, Cesta v Mestni log 47 p.p.25., tel +386 1 4779 100, fax +386 1 4779 388</p> <p style="text-align: right;">REJEC KOBILE</p>																													
<p>POTRDILO O PRIPUSTU ALI OSEMENTIVI KOBILE Št. /</p> <p>Imetnik: ..... Naslov: ..... Pošta: .....</p> <p>Je pripuščal kobile:</p> <p>Ime: ..... Rodovniška št.: ..... Življenjska št.: .....</p> <p>oče kobile: ..... ŽS</p> <p>mati kobile: ..... ŽS</p> <p>Pod žrebec:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Ime: ..... RŠ: ..... ŽS: .....</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">Prvi priprust ..... Zadnji priprust .....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">dne .....</td> </tr> </table> <p>Drugega žrebec:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Ime: ..... RŠ: ..... ŽS: .....</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">dne .....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">.....</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Potrjujem, da sem preveril identifikacijski dokument kobile in se prepričal o njeni istovetnosti.</p> <p>Lastnik žrebeca (ali njegov zastopnik) ..... V: ..... dne: .....</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 5px;"> <tr> <th>Zaskok-seme</th> <th>Osnova</th> <th>DDV</th> <th>Skupaj</th> <th>Imetnik žrebeca ali osemenjevalec:</th> </tr> <tr> <td>Storitev</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Davčna št.: KMG-MID</td> </tr> <tr> <td>Regres</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ZA PLAČILO</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Podpis: _____</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">POROČILO O ŽREBITVI REJEC - OŠLJE DOKUMENT RODOVNIŠKI SLUŽBI NAJKASNEJE 28 DNI PO ŽREBITVI</p> <p>Kobilka je dne ..... žrebila ..... moško ☐ žensko ☐ žrebe ☐</p> <p>Barva žrebeta: rjava ☐ lisjačja ☐ vrana ☐ kostanjeva ☐ siva ☐ druga .....</p> <p>Žrebe je bilo mrtvorojeno ☐ Žrebe je poginilo: ..... ur/ ..... dni po rojstvu ☐</p> <p>Kobilka je: ostala jalova ☐ resorbirala/ zgodaj zvrila plod (pred 5 mes. brezosti) ☐ zvrila (po 5 mes. brezosti) ☐ poginila ☐ bila izločena ☐ dne .....</p> <p>Rejec - lastnik kobile v času žrebitve: ..... Ime in priimek: .....</p> <p>Naslov: ..... Tel. št.: .....</p> <p style="text-align: center;">Potrjujem, da so vse posredovane informacije resnične. Strinjam se z vsemi dodanimi postopki, ki so potrebni za identifikacijo in registracijo žrebeta v skladu s predpisom, ki ureja identifikacijo in registracijo kopitarjev.</p> <p>Rejec (ali njegov zastopnik): ..... V: ..... dne: .....</p>			Ime: ..... RŠ: ..... ŽS:	Prvi priprust ..... Zadnji priprust	dne		Ime: ..... RŠ: ..... ŽS:	dne	.....		Zaskok-seme	Osnova	DDV	Skupaj	Imetnik žrebeca ali osemenjevalec:	Storitev				Davčna št.: KMG-MID	Regres					ZA PLAČILO				Podpis: _____
Ime: ..... RŠ: ..... ŽS:	Prvi priprust ..... Zadnji priprust																													
dne																														
Ime: ..... RŠ: ..... ŽS:	dne																													
.....																														
Zaskok-seme	Osnova	DDV	Skupaj	Imetnik žrebeca ali osemenjevalec:																										
Storitev				Davčna št.: KMG-MID																										
Regres																														
ZA PLAČILO				Podpis: _____																										